

Metode Alternative de Rezolvare a Disputelor

Acest articol este primul dintr-o serie de patru articole care examinează alternativele legale la procesele civile tradiționale din instanțele americane.

Conflictele sunt omniprezente în viața noastră. În fiecare zi, oamenii au diferite neînțelegeri cu membrii familiei, vecinii, colegii de serviciu sau partenerii de afaceri. O soție descoperă că soțul ei nu i-a fost fidel; proprietarii de peste drum au construit un gard care trece peste linia nemarcată a unei alte proprietăți; șeful flirtează cu subalternele la locul de muncă sau face avansuri sexuale nedorite; produsele pe care le-ai cumpărat nu sunt de calitate specificată. În oricare dintre exemplele enumerate mai sus, întâlnite la tot pasul, cineva a fost nedreptățit și decide să se adreseze unei instanțe de judecată pentru a i se face dreptate.

În mod tradițional, cei nedreptățiți dau în judecată pe cei care îi nedreptățesc pentru a obține îndreptarea răului făcut. Un proces civil începe cu angajarea unui avocat, care înaintează o acțiune într-o instanță de stat sau federală. Un judecător este desemnat să judece cauza și stabilește un interval de timp în care părțile vor face schimb de înscrisuri pertinente cauzei și vor audia martori care cunosc împrejurări legate de obiectul litigiului. În funcție de complexitatea procesului, părțile angajează experți care să calculeze daunele, să întocmească rapoarte și să depună mărturie în cauză. Durează luni de zile, sau poate chiar ani, până când cazul va fi gata pentru a fi prezentat judecătorului sau juriului. Între timp, reclamantul nu are nici o posibilitate să obțină vreun remediu pentru nedreptatea suferită și starea conflictuală dintre părți se accentuează. Este însă absolut necesar să fie așa?

Alternative Dispute Resolution (“ADR”) este un termen care nu are un echivalent perfect în limba română. Termen colectiv, ADR se poate traduce ca “Metode Alternative de Soluționare a Disputelor” și desemnează mai multe procedee nelitigioase de rezolvare a conflictelor, fără intervenția unei instanțe de judecată. Cele mai comune dintre acestea sunt negocierea, medierea și arbitrajul. Oricare dintre aceste alternative oferă părților posibilitatea de a-și rezolva neînțelegerile mult mai repede și mai eficient decât în cazul unui proces tradițional. De cele multe ori, oamenii pot ajunge la un compromis fără intervenția unui judecător sau, în cazuri mai rare, chiar fără implicarea unui avocat.

Acest articol este primul dintr-o serie de patru articole care își propune să prezinte cititorilor români metodele ADR aflate la îndemâna locuitorilor Statelor Unite. Subliniem acest aspect pentru că deși aceste noțiuni sunt prezente și în dreptul românesc, ele sunt totuși mai puțin aplicate în România. Deși aceste articole nu pot fi înțelese ca fiind sfaturi juridice, ne propunem să vă prezentăm informații care să vă ajute să alegeți între un proces tradițional și o variantă alternativă care vă poate aduce satisfacții mult mai rapide și mai puțin costisitoare.

Negocierea este un concept familiar oricui. Oamenii negociază în fiecare zi în situații variind de la costul unui obiect pe care îl cumpără ca amintire de la o tarabă până la alegerea unui film sau a unui restaurant. Negocierea legală, în schimb, are un spectru

diferit, pornind de la obținerea unui preț cât mai bun la cumpărarea unei locuințe până la negocierea termenilor unei sentințe penale cu un procuror. Un expert în domeniu a descris negocierea ca fiind „arta de a-i convinge pe ceilalți să facă ce vrei tu”.

Medierea a fost definită ca o „negociere îmbunătățită”. Cu sau fără asistența unui avocat, părțile își prezintă punctul de vedere unui mediator, care este o persoană neutră. Mediatorul încearcă să aducă părțile la o înțelegere uzând de diverse metode prin care le determină să se asculte una pe alta, punându-le întrebări la care nu așteaptă un răspuns exact, și oferindu-le astfel posibilitatea de a înțelege fiecare poziția celuilalt. Rezultatul medierii nu este obligatoriu, părțile putând accepta sau respinge recomandările mediatorului.

Arbitrajul este un al treilea procedeu important din categoria ADR. În funcție de complexitatea cauzei și de valoarea economică a daunelor, conflictul este soluționat de un singur arbitru sau de un complet format din trei arbitri, care funcționează în capacitate quasi-judiciară. Spre deosebire de negociere sau mediere, deciziile unui arbitru sau ale unui complet de arbitri sunt obligatorii și pot fi puse în executare silită.

În numărul viitor vom explora negocierea legală și avantajele sale față de metoda tradițională de apelare la resurse judiciare, într-o instanță de judecată.

Av. Elena Moldovan, fost judecător român, este consilier la White & Associates, P.C., o firmă de avocatură specializată în imigrație și metode alternative de rezolvare a conflictelor. Puteți lua legătura cu d-na Moldovan prin email la evm@dmwlawfirm.com sau la telefon (212) 233-0060.